

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. d)
Psihologie

Testul 5

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriveți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

- Intervalul de 100-150 miimi de secundă care se scurge de la începutul acțiunii unui stimul și până la apariția senzației corespunzătoare se numește:
 - postacțiune
 - postefect
 - latență
 - intensitate
- Percepția foi de hârtie din fața mea:
 - este concomitentă cu cea a obiectelor care o înconjoară (birou, rechizite etc.)
 - este imaginea unei foi de hârtie în general, nu a unei foi de hârtie anume
 - cuprinde doar însușirile semnificative ale foi de hârtie, nu și pe cele de detaliu
 - reflectă însușirile concrete ale foi de hârtie în mod separat
- Imaginea din reprezentare este schematică pentru că:
 - avem conștiința absenței obiectului
 - obiectul este redat în ansamblul său
 - este bogată în conținut
 - se rețin doar însușirile reprezentative ale obiectelor
- Ca element din structura motivației, trebuințele
 - constau dintr-un set de mecanisme fiziologice înnăscute, prezente la toți oamenii
 - reprezintă efectul tuturor acțiunilor umane
 - sunt dobândite de-a lungul existenței omului, fiind diferite de la individ la individ
 - sunt atât înnăscute, cât și dobândite, iar nesatisfacerea lor prelungită poate fi dăunătoare
- Atunci când persoanele din jurul nostru se bucură, tindem, de obicei, să facem același lucru, deoarece expresiile emoționale:
 - sunt imposibil de descifrat
 - pot avea rol de contagiune
 - se standardizează
 - se convenționalizează
- Un rol important în declanșarea atenției voluntare revine:
 - dispoziției
 - reflexului de orientare
 - deprinderii de a fi atent
 - mecanismelor verbale

7. Calitatea voinței care implică înfruntarea riscurilor într-o manieră lucidă și asumată se numește:
- putere
 - perseverență
 - curaj
 - calm
8. Trecerea de la procesele psihice cognitive senzoriale la cele cognitive superioare este realizată de:
- gândire
 - memorie
 - reprezentare
 - imaginație
9. Deși muncea mult, la începutul clasei a noua Andrei nu reușea să rezolve multe dintre exercițiile de la matematică. El a fost însă încurajat în mod constant de profesorul său, iar după un timp au apărut și rezultatele bune. Motivația folosită de profesor a fost:
- negativă
 - pozitivă
 - cognitivă
 - afectivă
10. În sfera afectivității umane intră, printre altele:
- afecte, sentimente, pasiuni, interese, dispoziții
 - dispoziții, afecte, emoții, sentimente, pasiuni
 - emoții, idealuri, pasiuni, afecte, interese
 - emoții, pasiuni, dispoziții, interese, idealuri

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A.

În coloana din stânga sunt enumerate forme ale memorării, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Memorarea mecanică	1. Se caracterizează prin aceea că înregistrarea, păstrarea și reactualizarea informațiilor se realizează fără ca noi să intenționăm și să ne propunem în mod special acest lucru.
b. Memorarea logică	2. Implică simpla repetare a materialului, memorăm doar formele verbale fără a înțelege conținutul logic.
c. Memorarea intenționată	3. Este subordonată intenției, scopului și controlului deliberat, desfășurându-se, în toate fazele, sub egida lui „trebuie”.
d. Memorarea neintenționată	4. Este bazată pe înțelegerea sensurilor și a semnificațiilor materialului de memorat; absolut necesară în procesul învățării cognitive.
	5. Se referă la corectitudinea și precizia cu care informațiile sunt redată, corespondența calitativă dintre materialul memorat și materialul reprodus.

12 puncte

B.

Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Imaginația implică mecanismele verbale în toate formele ei de manifestare, voluntare. Cuvântul, ca instrument al activității mintale, permite evocarea selectivă a ideilor și reprezentărilor, vehicularea și punerea lor în cele mai variate relații.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați două procese/fenomene psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
2. Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele menționate la punctul 1. **6 puncte**
3. Construiți un exemplu prin care să ilustrați una dintre formele imaginației. **4 puncte**
4. Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, utilitatea comunicării nonverbale. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

În soția sa, Josephine, el și-a găsit o parteneră devotată, însuflețită ca și el de simțire autentic germană. „Blândă și delicată“, așa ne-o descriu cei care au cunoscut-o, „totdeauna plină de solicitudine față de fiecare dintre cei dragi inimii ei, mereu tremurând pentru ei, de oricât de departe, mereu îngăduitoare îndată ce unul dintre copiii ei se făcea vinovat de ceva; profund evlavioasă, dar niciodată bigotă, impresiona prin dăruirea de sine și se făcea peste tot îndrăgită și stimată. Cu dragă inimă se subordona soțului ei și ridica spre el priviri încărcate de devotament feminin, în timp ce el căuta s-o apere și s-o protejeze aproape părintește.“ O gingășie feciorelnică, o sfială grațioasă nu o părăseau niciodată, și până în anii ei târzii degaja un farmec aparte, prin care a câștigat inimile tuturor. (...)

Biata de ea, biata mamă! Cu câtă discreție, cu câtă blândețe și-a purtat durerea nemărginită! Niciodată nu s-a auzit vreo plângere desprinzându-i-se de pe buze! Și-a cedat copiii eternității și a așteptat cu răbdare clipa când îi va revedea, iar mie mi s-a părut adesea că i-a fost chiar mai greu să se lipsească de fiul care a avut de înfruntat atâtea greutăți în viață și a trebuit să lupte mereu! Ce mândră era de el! Îmi spunea: «Ah, cum te invidiez că poți să fii lângă el, eu m-aș așeza neobservată într-un colț, nu l-aș abate deloc de la treaba lui, dar l-aș privi cât aș pofti!» – S-ar fi părut că, de fapt, eu pierd ceva petrecându-mi timpul cu propriile mele îndeletniciri, în loc să profit de norocul de a sta retrasă în preajma lui ca să-l privesc, lucru pe care ea ar fi fost fericită să-l facă zile întregi. «Nu-i așa că e încă grozav de frumos», spunea ea, urmărindu-l cu lornieta când îl vedea plecând, «nu-i așa că arată și acum foarte tânăr? Îl iubești?» – Ah, cine n-ar fi iubit-o pe această mamă și pe fiul ei! Îi răspundeam că m-aș fi măritat cu el numai pentru faptul că era fiul ei! Căci pe ea o divinizam deja cu mult timp înainte să-l fi cunoscut pe el!» Cu nespusă bucurie urmărise principesa Josephine succesele scumpului ei fiu și, în timpul șederilor ei la Sinaia, Cotroceni și București, se îngrijise ca o mamă afectuoasă de cei trei copii ai perechii princiare – Carol, Elisabeta și Maria. Acești copii o iubeau foarte mult pe distinsa doamnă care, în ciuda vârstei, era încă frumoasă și gingașă.

(Paul Lindenberg, *Regele Carol I al României*)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al Josephinei. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
- B. Considerați că Josephine era o persoană afectuoasă? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
- C. Textul o prezintă pe Josephine *ca fiind o persoană care a câștigat inimile tuturor*. Menționați, pe baza textului dat, două motive care susțin această afirmație. **6 puncte**
- D. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, caracterul Josephinei, conform teoriei lui G. W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **10 puncte**
- E. Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *orice trăsătură de personalitate reprezintă o atitudine*. **4 puncte**